

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/70/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118204207
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118204207.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovú v spore žalobcu: G. Š., L.. XX.X.XXXX, P. J. B.. L. X/X, XXX XX G., zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 500 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 19.4.2018 domáhal voči žalovanému primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500 eur na základe toho, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp.zn. 15C/420/2015 o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný.

2. Žalovaný s návrhom nesúhlasil a poukázal na to, že „ žalobcovi žiadny nárok na ním uplatňovaný nárok nevznikol, rovnako tak neboli preukázané skutočnosti, na základe ktorých by takýto nárok mohol uplatňovať. Žalobca v podanej žalobe tvrdí porušenie jeho spotrebiteľských práv, ktoré si musel brániť v pôvodnom konaní. Z podanej žaloby nevyplýva osvedčenie a preukázanie tohto tvrdenia. Súd prvej inštancie v konaní rozhodol o tom, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy číslo 8500022692 zo dňa 15.03.2013 a zároveň rozhodol o priznaní práva žalobcovi na náhradu trov konania. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vychádza z predpokladu konkrétneho porušenia, ktoré namietal a uplatňoval spotrebiteľ a na základe tohto konkrétneho porušenia bol prijatý záver o porušení práva spotrebiteľa. Z uvedených skutočností teda vyplýva, že okolnosťou, ktorá by mala preukazovať porušenie práva žalobcu, je nemožnosť realizácie zrážok zo mzdy žalovaným, a tým i znemožnenie domáhania sa ďalších nárokov zo zmluvy o revolvingovom úvere. S prihliadnutím na uvedené má za to, že uplatnený nárok nielenže nevychádza zo žiadneho konkrétneho predpokladu porušenia práva, keď predmetným rozsudkom bola možnosť ďalšieho výkonu zrážok zastavená (čím bola v podstate znemožnená aj možnosť žalovaného domáhať sa svojho legitímneho nároku, ktorým je zvyšok istiny poskytnutého úveru), ale je i zjavne neprimeraný a nedôvodný vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam posudzovaného prípadu. Na základe zmluvy o revolvingovom úvere bola žalobcovi vyplatená čiastka 1.963,01 eur, pričom žalobca do dnešného dňa žalovanému vrátil iba sumu 1.687,77 eur. Z uvedených záverov potom žalovanému nie je zrejmé, akých „oprávnených nárokov“ sa žalobca vlastne domáha a aké porušenie svojich práv tvrdí, ak sám nesplnil povinnosť vrátiť ním prijatú sumu.

Poukázal tiež na to, že existenciu dôvodov, pre ktoré by sa malo poskytnúť finančné zadostučinenie spochybňuje aj fakt, že k uplatňovaniu tejto požiadavky dochádza s výrazným časovým odstupom. K uplatňovaniu požiadavky na finančné zadostučinenie, ktoré by podľa tvrdenia žalobcu malo byť satisfakciou za porušenie jeho spotrebiteľských práv, nedošlo navyše ani v bezprostrednej časovej následnosti po vydaní uvedených rozhodnutí, ale s výrazným časovým odstupom. Vyššie uvedenými skutočnosťami deklaruje žalovaný to, že na strane žalobcu nevznikla a ani nemohla vzniknúť žiadna majetková, resp. nemajetková ujma alebo škoda, ktorá by prípadne zakladala dôvodnosť nároku na finančné zadostučinenie“.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a oboznámením obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 15C/420/2015 a zistil, že:

4. Dňa 21.10.2015 podal žalobca na tunajšom súde žalobu o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov č. 8500022692, ktorá sa viedla pod sp.zn. 15C/420/2015.

5. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 31.1.2017 č.k. 15C/420/2015-75 súd rozhodol tak, že „Žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500022692 z 15.3.2013, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným k Zmluve o úvere č. 8500022692 z 15.3.2013.“

6. Súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že „žiadostou o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluvou o revolvingovom úvere požiadal žalobca ako dlžník o revolvingový úver v sume 1.500 eur, ktorý mal byť splácaný v splátkach v počte 42 k 16. dňu v mesiaci, mesačná splátka bola vo výške 80,37 eur., celková čiastka, ktorú musel dlžník zaplatiť 3.375,54 eur., predpokladaná RPMN za úver 70,01 %, ročná úroková sadzba úveru 70,01 %, priemerná RPMN za úver 47,29 %, poskytnutá čiastka revolvingu 790,84 eur, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musel dlžník zaplatiť 1.928,88 eur, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 63,32 %, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %. Žalovaný ako veriteľ schválil žalobcovi revolvingový úver v súlade so žiadosťou dlžníka s výnimkou údaju o RPMN, ktorý v schválení bol vyčíslený na 69,63 % oproti žiadosti 70,01 %, kde sa však uvádza len predpokladaná RPMN.

V rovnaký deň uzavreli totožné zmluvné strany aj Dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500022692 v znení: „Spoločnosť bude mať (má) voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500022692 čiastku vo výške 1.500,- Eur.“ V bode 2 Dohody sa strany dojednali na Dohode o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej je zamestnávateľ povinný vykonávať v prospech spoločnosti mesačné zrážky zo mzdy dlžníka vo výške 80,37 Eur mesačne. Dohoda bola uzavretá na dobu, kým budú splatené všetky pohľadávky spoločnosti v súvislosti so zmluvou prípadnými dodatkami. Listom z 11.5.2015 požiadala veriteľ o vykonávanie zrážok zo mzdy zamestnávateľa dlžníka.

Žalobca vo výpovedi v tomto konaní uviedol, že si chcel požičať peniaze a tak bol na pobočke, kde požiadal o pôžičku podľa jeho predstáv, pričom „oni“ mu povedali koľko a v akých sumách bude splácať. Informovali ho o výške mesačnej splátky, o dátume splatnosti a nič iné mu nepovedali. Pýtali sa ho aj na zamestnávateľa, aj na príjem a potom podpisoval veľa papierov. Tieto si neprečítal, pretože nebol na to čas, ani priestor. Podpisovalo sa to priamo na pobočke. Žalobca sa nevedel vyjadriť k podpísaniu Dohody o zrážkach zo mzdy, asi ju podpisoval, ale nevedel nič ohľadom toho, nakoľko mu nikto nijaké informácie neposkytol. Žalobca dlh splácal, potom toho mal veľa, tak mu to nevychádzalo a „oni“ od neho chceli cez 3.000,- eur.

Podľa tvrdenia právneho zástupcu žalobcu jeho klient doposiaľ uhradil 1.687,77 eur, podľa zmluvy mal uhradiť 3.375,54 eur a aj napriek doterajšej úhrade veriteľ požaduje ešte 3.617,79 eur.

7. Súd právne v rozsudku konštatoval, že uzatvorením Dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez toho, aby dlžná suma bola podrobená súdnej kontrole a za existencie možnosti, že je veriteľom uplatňovaná na základe neprijateľných klauzúl a bez možnosti spotrebiteľa zamedziť vykonávaniu zrážok aj v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Poukázal na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktikách predávajúcich zo dňa 21.1.2011 pod č. 8636/2010-110, ktorými v bode 9 komisia dospela k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 OZ je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa

a je v rozpore s ust. § 53 OZ, keď spotrebiteľ je už v čase vzniku zmluvného vzťahu nútený uzatvoriť Dohodu o zrážkach zo mzdy. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom nepodliehajúcim autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Deklaroval, že v danom prípade Zmluva o revolvingovom úvere dostatočne nerešpektuje obligatórne náležitosti vyžadované zák. č. 129/2010, keď zmluva v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 neobsahuje dobu trvania Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (písm. f/), tiež neobsahuje v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j/ predpoklady požité na výpočet RPMN, čo v oboch prípadoch tieto nedostatky sú zákonom sankcionované, a že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. V takomto prípade by bolo povinnosťou dlžníka uhradiť len poskytnutú istinu úveru, ktorú dlžník teda žalobca už uhradil, napriek toho od neho žalovaný požaduje nezdôvodnených 3.617,79 eur. V zmluve sa nedá prehliadnuť ročná úroková sadzba úveru 70,01 %, ktorá niekoľkonásobne prevyšuje úročenie obdobných úverov v peňažných ústavoch a súdy spravidla takúto zmluvný úrok vyhodnocujú ako neprijateľný a neplatný pre rozpor s ust. § 3 OZ pre rozpor s dobrými mravmi. Aj keď v danom prípade je Dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi zmluvnými stranami (stranami sporu) na osobitnom papieri, žalovaný nekonal s odbornou starostlivosťou, keď nedal priestor žalobcovi rozhodnúť sa, či takúto dohodu podpíše, alebo nepodpíše. Podpisom sa dobrovoľne podrobil vykonávaniu zrážok bez možnosti zabránenia ich vykonania, a to napriek tomu, že sú veriteľom uplatňované aj z neprijateľných zmluvných klauzúl (napr. poplatok upravený v bode 8 - Dohoda o poskytnutí služby), ktorý bol súdmi opakovane vyhlásený za neprijateľnú zmluvnú podmienku a tieto rozhodnutia boli potvrdené aj odvolacím súdom (žalobca odkázal na právoplatne rozhodnuté právne veci Krajským súdom v Prešove rozsudkom 7Co/220/2014, 15Co/70/2015 a pod.). V konaní nebolo preukázané, že zmluvná podmienka - Dohoda o zrážkach zo mzdy bola dojednaná individuálne. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je aj daný prípad a navyše, v danom prípade nebol daný spotrebiteľovi priestor na oboznámenie sa s obsahom listín, ktoré bol nútený podpísať, pokiaľ mu mal byť poskytnutý úver. Bolo dôvodné žalobcovi poskytnúť primeranú ochranu a uložiť žalovanému povinnosť zdržania sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej k Úverovej zmluve dňa 15.3.2013. Žalovaný sa svojim nekalým konaním snažil o získanie plnenia od žalobcu, na ktoré nemal nárok, dohoda bola žalobcovi predložená na podpis bez toho, aby ním bola prejavovaná vôľa takúto dohodu uzatvoriť, preto takýmto inštitútu nie je možné poskytnúť ochranu s ponechať žalovanému možnosť vymáhania finančných prostriedkov, na ktoré s najväčšou pravdepodobnosťou nemá nárok. Z uvedeného dôvodu súd žalobe vyhovel.

8. Na odvolanie žalovaného rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.11.2017 č.k. 2co/58/2017-92 súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, pričom deklaroval, že súd prvej inštancie prijal správny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a teda aj o neexistencii dlhu, v dôsledku čoho je ďalšie uplatňovanie dohody o zrážkach zo mzdy neprípustné.

9. Z výsluchu žalobcu v predmetnom konaní súd zistil, že „má učňovské vzdelanie. V tom čase v roku 2013 potreboval nejaké peniaze pre osobnú spotrebu. Telefonicky si zatelefonoval do Profi creditu a potom následne mal prísť na nejaké miesto, jednalo sa o miesto v meste na Y. A., G. Č. predtým nepoznal. Telefonicky tú vec vybavoval s inými. Prišiel ta,, nič mu nebolo vysvetľované, akurát ešte traja sedeli na chodbe. Nežiadal revolvingový úver, ani nevie, čo je revolvingový úver, chcel pôžičku 1.500 eur. Tak ako to všetko išlo rýchlo, vôbec si neuvedomil, aké vysoké úroky sú tam dohodnuté, ani čo všetko je tam v súvislosti s tým. Aby bola dohodnutá dohoda o zrážkach zo mzdy, to si tiež nepamätá. V podstate išlo o to, že aj platil istý čas, ale potom manželka prišla o prácu a hneď prišli zrážky z jeho platu. V súvislosti s týmto úverom ho žalovaný nežiadal o zaplatenie. Ani on nežiadal, aby mu bolo vydané bezdôvodné obohatenie. Už asi 4 roky neberie žiadne úvery z nebankových subjektov, ale PROFÍ CREDIT, konkrétne pani Čechová ho telefonicky zase oslovila, že mu ponúka úver až do výšky 10.000 eur, jeho to rozčúlilo, lebo nič také nechce, ani nežiadal o úver, ani nechce počuť o žiadnych úveroch“.

10. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

11. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500 eur v súvislosti s úspešným uplatnením porušenia práva zo strany žalovaného na základe na základe rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 15C/420/2015.

12. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súd úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti týmto zákonom osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Súd konštatuje, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 15C/420/2015 žalobca úspešne uplatnil porušenie spotrebiteľského práva, pričom sa žalovaný dopustil pri tomto právnom vzťahu množstva závažných porušení spotrebiteľského práva.

14. Ohľadom námietok žalovaného o nedôvodnosti žaloby a nesplnení podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, ktorý uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade namieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

15. S poukazom na vyššie uvedené s ohľadom na závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd prihliadol k tomu, že v zmluve bol dohodnutý úžerný úrok a je nepredstaviteľné, aby akýkoľvek spotrebiteľ prejavil ochotu a súhlasil s takým úžerným úrokom, keby nebol k tomu donútený finančnou tiesňou a inými nepriaznivými životnými okolnosťami, ktoré spôsobili, že bol donútený prijať finančné prostriedky za takých nevýhodných podmienok.

Súd rovnako prihliadol k tomu, že žalovaný vnútil žalobcovi neprijateľné zmluvné podmienky a pokiaľ by sa žalobca nebol bránil, bol by sa žalovaný nepochybne na úkor žalobcu nepochybne obohatil. Pokiaľ by sa žalobca nebol svojho nároku domáhal v súdnom konaní, nikdy by sa nikdy nedomohol ochrany svojich spotrebiteľských práv, v danom prípade by žalovaný neupustil od realizácie dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov napriek tomu, že súd jednoznačne konšatoval závažné porušenia spotrebiteľského práva.

16 Preto súd považuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia 500 eur za primeranú okolnostiam prípadu a nároku v celom rozsahu vyhovel.

17. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení §§ 255 a 262 CSP., podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18. Súd ustalauje, že žalobca mal vo veci plný úspech, a preto mu priznal voči žalovanému nárok na 100% náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
- Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).